Shemuel, Week 54: 15:10-19: Shemuel's Grief; Shaul's Misdirection

R' Mordechai Torczyner – torczyner@torontotorah.com

15:10-11 Gd speaks to Shemuel

1. Rashi to Shemuel I 15:11

נחמתי - מחשבה עלתה בלבי על מלכות שאול שהמלכתי:

"I regret" – A thought arose in My heart regarding the monarchy of Shaul, whom I crowned.

2. Abarbanel to Shemuel I 15:11

"כי שב מאחרי" הוא על מה שחטא בגלגל שלא נמשך אחרי הצווי האלקי אבל שב מאחריו, ועל מה שחטא במלחמת עמלק אמר "ואת דברי לא הקים."

3. Malbim to Shemuel I 15:11

"שב מאחרי," הוא מה שחטא במחשבה, שהיה מיעוט אמונה בדברי ד' ע"י נביאו... וגם בפועל, "ואת דברי לא הקים וכו" "He retreated from after Me" – he sinned with this thought, lack of faith in the words of Gd as conveyed by His prophet, and with action, "And he did not fulfill My words."

4. Abarbanel to Shemuel I 15:11

ובראותו שהוסיף על חטאתו פשע חרה אפו מאד, כי היה שמואל אוהב בכל לבבו ובכל נפשו את שאול, להיותו יפה תואר ויפה מראה איש חיל רב פעלים, והיה הוא מעשה ידיו ששמואל משחו למלך על ישראל והיה אוהב אותו כאהבת הפועל לפעולתו...

When Shemuel saw that he had added rebellion to his accidental sin, he became outraged, for Shemuel loved Shaul with all of his heart and life. Shaul was of beautiful appearance, a man of substance and great deeds, and he was Shemuel's handiwork, for Shemuel had anointed him as king over Israel. Shemuel loved him as a craftsman loves his handiwork...

5. Abarbanel to Shemuel I 15:11

והנה אמר בזה ויחר לשמואל ולא אמר זה במה שנאמר אליו על מה שחטא בגלגל, לפי שהחטא הראשון אשר חטא בגלגל היה לו תקוה לשיתוקן על ידי תפלה ותחוונית

ואמרו "ויזעק אל ד' כל הלילה," ידמה שהקל יתברך לא פירש לו חטאת שאול ולמה ניחם על המלכתו, אבל הודיעו לבד ענשו שיזכר ונעלם ממנו הנבואה, ולכן צעק אל ד' כל הלילה לדעת מה זה ועל מה זה, ומה היה חטאו אשר חטא עתה שבעבורו נחתם גזר דינו.

It said here, "And it angered Shemuel," and it did not say this when he was told about Shaul's sin at Gilgal, because regarding the first sin at Gilgal he had hope that it could be mended via prayer and pleading...

And it said, "And he cried out to Gd all night." It appears that Gd did not explain Shaul's sin to him, and why He regretted crowning him. He only told Shemuel his punishment, as mentioned, and hid the rest of the prophecy. Therefore, he cried out to Gd all night, to know what this was all about, and what sin Shaul had committed now, such that his verdict was sealed.

6. Talmud, Sanhedrin 43b

אמר לפניו: רבונו של עולם, מי חטא? אמר ליה: וכי דילטור אני?

He said before Him: Master of the Universe! Who has sinned? Gd replied: Am I a delator?

15:12-15 Busted

7. Malbim to Shemuel I 15:12

הציב ציון לאות על נצחון זה ועליו צורת יד, ציון ידו החזקה אשר הראה במלחמה זו:

He set up a monument, a sign of the victory, with a form of a hand atop it, representing the mighty hand he had displayed in this battle.

8. Radak to Shemuel I 15:12

מכין לו שם מקום לחנות החיל ולחלוק הבזה, וכן תרגם יונתן... ובדרש בונה לו מזבח שם בכרמל והוא המזבח שנאמר באליהו וירפא את מזבח ד' ההרום:

He prepared a place there for the army to camp and divide up the spoils. And so Yonatan explained... And in midrash, he built an altar there for himself in Carmel. This is the altar mentioned regarding Eliyahu (Melachim I 18:30), "And he healed the ruined altar of Gd."

9. Radak to Shemuel I 15:12

אחר שהציב לו יד בכרמל סבב ועבר לו הגלגל לזבוח שם כמו שאמר והטעם לפי שהיה שם המזבח ואהל מועד תחילה כשבאו לארץ ואף על פי שעת היתר הבמות וכן חדשו שם המלוכה וזבחו שם זבחי שלמי':

Once he set up a yad for himself in Carmel, he turned and crossed to Gilgal to sacrifice there, as it said. This was because there was an altar and the ohel moed there at the start, when they came to the land. And even though it was now in Nov, they honoured the place of the ohel moed in Gilgal, and slaughtered there when bamot were permitted. And so they renewed the monarchy there, and brought celebration korbanot there.

10. Ralbag to Shemuel I 15:12

ידמה שיהיה הרצון בזה שהוא היה מציב לו מקום לשבת בו ולעבוד הש"י שם ולתת לו תודה על כל הטובה אשר הטיב לישראל והנה היה המקום שהיה מציב לו יד בו הגלגל כי שם היו נקבצים ישראל תמיד על כל הדברים הגדולים ולזה אמר ויסב ויעבר וירד הגלגל:
It appears that this meant that he set up a place there to sit and serve Gd and give thanks for all of the good Gd had provided for Israel. This place where he set up the yad was Gilgal, for Israel always gathered there for all of the great moments. Thus it said, "And he turned and crossed to Gilgal."

11. Ralbag to Shemuel I 15:13

אפשר שחשב שאול שאם יזבחו לד' מן השלל ההוא לא יקשה בעיני הש"י אחר שאינם נהנים בשללם ולחולשת ההתנצלות הזה יחסו אל העם. Perhaps Shaul thought that if they would slaughter for Gd from the spoils, this would not upset Gd, since they had not benefited from their spoils. And because this was a weak excuse, he attributed the decision to the nation.

12. Radak to Shemuel I 15:15

למען זבוח - לא חמלו עליהם להנאתם אלא למען זבוח לד' שהיה עמהם במלחמה

"In order to slaughter" – They were not merciful upon them for their own benefit, but to slaughter for Gd, who was with them in the battle.